

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6 K. Negyedévre 3.—K.
Vidéken: „ 9 „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos.

Felelős szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Piac-utca 9. Telefon 412

A virilizmus.

A minap örömmel adtuk hírül, hogy Andrassy Gyula gróf belügyminiszter korszakalkotó intézkedést akar tenni a törvényhatóságok szervezetére vonatkozólag s terybe vette a virilizmust eltörlését. Most szomeruan konstatáljuk, hogy az örömnök korai volt. Egy félhivatalos siet ugyanis korrigálni a miniszternek ebben a kérdésében tett nyilatkozatát s utalván arra, hogy a miniszternek idevágó fejtegetéseit célzásait félreértették és félremagyarázták, kijelenti, hogy a virilizmus eltörléséből a vármegyékben és a törvényhatósági joggal felruházott városokban nem lesz semmi. Ha lesz valami ebben a kérdésben, ha tényleg eltörlik a virilizmust, az akkor is csak Budapest székes fővárosában lesz. A miniszter az ő kijelentéseit kizárólag csakis a fővárosra vonatkoztatta és értette.

Tudomásul vesszük ezt a félhivatalos magyarázatot, de nem nyugodhatunk bele. Elhisszük, hogy a miniszter csakugyan csupán a fővárosra vonatkozólag helyezte kilátásba a virilizmus eltörlését s hogy csupán mi értelmestük félre az ő kijelentéseit, mi, akik régóta óhajtuk, kérjük, követeljük a virilizmusnak, a demokratikus haladás és fejlődés eme gátjának, elavult intézményeink eme legigazságtalanabbjának az eltörlését. Elhisszük, hogy a miniszter nem tett célzást a megyei és a törvényhatósági városok szervezetét, illetőleg a virilizmus eltörlésére. Elhisszük, de ki is jelentjük, hogy éppen ez a baj. Miért éppen Budapestet szemelték ki, hogy az elavult intézményt töröljék, miért éppen csak az ottani tarthatatlan állapotot akarnak segíteni? Hiszen Budapesten kevésbé érezhetik, kevésbé kell, hogy érezzék a virilizmusnak a nyomoruságát, mert ott legalább a virilizmuskat is választják s még is nagyobb az eshetőség, hogy arra való emberek kerülnek a törvényhatósági bizottságba, mint a provinciában, a megyékben és városokban, ahol — dicseret a kevés kivételnek — a parvenük tömege automatikusan kerül a bizottságba és intenzi ezreknek és százezreknek a sorsát az ő saját külön felfogása szerint, a főváros érdekében.

Távol áll tőlünk, hogy a virilizmus hibáinak, a virilizmus okozta rengeteg károknak a fejtegetésébe és ismertetésébe hocsátkozzunk elegendőnek tartjuk ismételtén kijelenteni, hogy a városok stagnálásának, a lassu, alig észrevehető fejlődésnek, egyesegyedül a virilizmus

az okozója. Hiszen nap mint nap tapasztalhatjuk, hogy minden modern, demokrata, a haladás és a nép érdekében való lépés hiábavaló, minden ilyen törekvés megtörik, a virilizmus köszikláján, a virilizmusk önző érdekein. Nemcsak Debreczenben, de az összes vidéki városokban csak abban az irányban történik valami, amely irány meg egyezik a virilizmusk érdekeivel, amely — mondjuk meg őszintén — majdnem kivétel nélkül ellenkezik az adót izzadó polgárságnak az érdekeivel. És ez természetes is. Ők választják a tisztviselőket, ők szavazzák meg a fizetésemelést, nekik kell engedelmessékedni, nekik nem tetsző indítványokkal nem szabad előállni. Ők ritkán változnak, ők állandók és permanensek, felét teszik a bizottsági tagoknak, vagyis övék a pénz, a hatalom és a dicsőség.

Rosszul esett olvasnunk, hogy Andrassy Gyula gróf terve a virilizmust illetőleg csak Budapestre vonatkozik. Azonban távol áll tőlünk még a gondolata is, hogy egészen Andrassyt hibáztassuk. Budapest főváros törvényhatósága maga belátta ennek a rendszernek az átkos és tarthatatlan voltát s éppen ezért maga sürgeti, hogy mielőbb töröljék el autonómiajának ezt a nyavalyáját, haladásának és fejlődésének a kerékkötőjét. És a miniszter meg is tette az előkészületeket, hogy a fővárosban eltörlje a virilizmust. Azonban mi itt a provincián hallgatunk. Esztünk ágában sücs kérni, hogy a gátat vegyék el a haladásunk elől. Néma gyermeknek pedig az anyja sem hallja a szavát. Tudomásunk szerint több hónap óta van Nagyvárad város tanácsa előtt egy erre vonatkozó szép indítvány, amely fölíratott sürget az országgyűléshez és hasonló fölírat alkotására hívja föl a többi törvényhatóságot, És hónapok óta nem kerülhet a törvényhatósági bizottság elé — éppen a virilizmus miatt.

Ez az egy bizonyíték is fényes bizonyíték amellét, hogy a virilizmust el kell törölni. És mi hisszük, hogy sikerülni fog felvilágosítani Andrassy minisztert, hogy nemcsak a fővárosban, hanem és főképen a vármegyékben és a vidéki városokban van szükség a virilizmus eltörlésére.

A kolozsvári választás. Wesselényi Miklós bárónak koronaórré történt megválasztása következtében megüresedett Kolozsvár második kerületének mandátuma. Kolozsvári tudósítónk táviratozza, hogy a képviselőház elnökének leirata következtében a központi választmány az új választást e hónap

28-ra tűzte ki. A Kossuth-párt Wesselényi Ferenc báró, a koronaórré fiát kívánja jelölni. A jelölőgyűlés vasárnap lesz. Eddig más jelöltől nincs szó.

A delegációk munkarendje. A közügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság egyesült négy albizottsága a holnap 13-án, csütörtökön délután fél öt órakor ülést tart. — A magyar delegáció tengerészeti albizottsága első ülését ma decemben 12-én délután 5 órakor tartja. — A közügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság pénzügyi albizottsága e hónap 13-án, csütörtökön délután négy órakor ülést tart.

Szakadások a nemzetiségek között. A nemzetiségi képviselők klubjának tagjai holnap értekezletre gyűlnek egybe. A napirend egyik pontja, értesülésünk szerint, a párdányi választás dolga, ahol a szerbek cserbenhagyták a román jelöltet. Az ügyet most a románok szóba hozzák és elégtételt kérnek a szerbektől. A holnapi konferencia foglalkozik Andrassy Gyula gróf beszédével is.

Gyermek-védelem.

Eredeti nép vagyunk mi nagyon. Ast senki sem mondhatja felőlünk, hogy nincsenek egészséges ideáink. Mert vannak. Csak hogy úgy vagyunk ezekkel, mint minden dolgunkkal, hogy rendszeren mások vezik hasznát.

Keleti fantáziánk nagyon termékeny új meg új dolgok kitalálásában. Az a baj, hogy erős és termékeny fantáziánk mellett nem bírjuk megtagadni a keleti könyvelészeretet sem. Azért van, hogy a magyar fejekben termett pompás ideákat rendszeren idegenben tökélesítik és kamatoztatják. Ilyen idea többek között a gyermek-védelmi liga is.

Azok a humánusan érző lelkek, akik látják és látják, hogy a nemzeti népességnek milyen nagy anyaga pusztul el nálunk a védtelen gyermekek erkölcsi és fizikai elzülése következtében; akik megértették, hogy ebben a gyermek pusztulásban kiáltó nemzeti veszedelem van: nagyon mélyen behatottak a gyermek mentés gondolatába és olyan ideával, olyan tervvel léptek a nyilvánosság elé, mely biztos és teljes megoldást ígerte a gyermek védelem nagyfőntosságú kérdésének.

A gyermekvédő liga hatalmas társadalmi szerveztének gondolata minden eddig létező szervezetnek alakulási módozatát túlszárnyaló ügyességgel aként hocsátotta szét a maga szervezeti azeit, hogy a gyermekvédő liga a szokásos tagtoborzás nélkül is már sok ezerre rugó taglétszámmal rendelkezik.

Hogyan történt ennek a hatalmas szervezetnek megteremtése?

Ugy, hogy a magánok és főpapok vezetése alatt álló szervezet központjából kies piroskötésű tagsági jegyfűzeteket küldöttek szét az ország minden részébe.

Aki egy-egy ilyen jegyfűzet tulajdonosának a gyermekvédő liga céljára csak egy vagy két fillért is adott, — ezzel a csekélyke

összeggel már tagjává lett a szervezetnek és megkapta a tagsági jegyfűzetke egy lapjára jegyzetten az igazolványt, hogy az egy vagy két fillér befizetésével a tagok sorába lépett. Minden ilyen tag azután megint kapott egy tagsági jegyfűzetet, hogy folytassa ő is a tagsági tevékeniséget. Így sokasodtak meg a gyermekvédelő liga tagjai és sokasodnak még szakadatlanul most is Óriási töke fog összegyűlni ilyenek néhány év alatt. Olyan töke, hogy a gyermekvédelő liga megkezdheti a maga nagyobb szabású akcióját.

Mert ez az akció fölül fogja mulni mindazokat a gyermekvédelő mozzanatokat, amikkel az állam és egyes jótékony egyesületek részéről találkozunk. Ez országos szervezet lesz és a maga teljességével és erejével biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a védtelenül maradt gyermekeket nemcsak az elzűléstől menti meg, hanem behelyezi azokat a nagy embertársadalomba hasznos, munkás tagokul. Tehát nem pusztán addig terjed működése, amíg a fölnevelt gyermeket a maga szárnyaira bocsáthatja, hanem arról is gondoskodik, hogy a szárnyukra bocsáttak megvethessék alapját jövőjüknél, boldogulásuknak.

Ha ez a liga csakugyan olyan hatalmasra izmosodhatik, hogy elbirja majd a reá várakozó munkát: akkor egy két év alatt az ország társadalmának nem kell nagyon is érthető aggodalmassággal néznie azoknak a kétéselemeknek a szaporodását, melyek már kezdenek veszedelmesekké válni. Ez a liga megszabadítja a magyar társadalmat attól a rétegtől, mely a közösségnek valószínűsége átkánt képződött. Még talán meghódíthatja minden erőszak nélkül a kultúra részére azt a vándorirány-elemet is, mely ezidőt rémre egyes vidékeknek. Ha a gyermekvédelő munkája minden vonalon meg indulhat, talán esendőrszuron nélkül is lehet azt vonzani a kultúrával terjedő emberszeretet varázskörébe.

Minden humánusan érző és gondolkodó egyénnek tehát arra kell törekednie, hogy bármily csekély összeggel is, de szakadatlanul szaporodjék a gyermekvédelő liga pénztára.

Ugy tudjuk, hogy Hajdúvármegyében is sok ily piroskötésű tagsági jegyfűzet van elhelyezve egyeseknél. Siessen mindenki annak szelvényeit értékesíteni s azután rendelkezési helyére a begyűlt tagsági díjat is, meg a megüresedett jegyfűzetet is visszaküldeni, hogy az új tagok megint másik jegyfűzetet kaphassanak értékesítés végett.

Ne legyen Magyarországnak egyetlen olyan gazdag vagy szegény lakója, aki — ha más más adakozási összegek útján is — nem tagja a gyermekvédelő ligának!

Az illatos kislány.

— Regény három fejezetben. —

A rendőrkapitány már felhuzta a téli kabátját, kezébe vette a botját s épen menni akart, mikor a hivatalszoba ajtaján kopogott valaki.

— Szabad! — dörmögte mérgesen s ismét leült íróasztala mellé.

Az ajtó halkán, nyikorogva nyílt meg, szinte sirt s egy szegénylős kis leány lépett be rajta. Nem volt több 16 esztendősnél, s formás arcocskáját pirosra csipte a decemberi szél.

— Kérem! — suttogta csendesen.

— Parancsoljon! — felelte a kapitány, épen nem hivatalos hangon s letéve a botját, kabátját, figyelemmel hallgatta a panaszt.

A 16 esztendő barna kis leány bura hajlott szívvél panaszkodott el, hogy kékiköcsarát, melyben ránézve igen fontos „okmányok” voltak, valaki ellopta s most arra kéri a kapitány urat, hogy kerítse kézre a tolvajt.

A kapitány megígért mindent, mire a piros arcú kis leány megfordult s elment, visszahagyván a hivatalos helyiségben a gyöngyvirág parfüm csiklandós illatát.

A kapitány egy kicsikét gondolkozott az eseten s azután újból vette a botját és kalapját.

Alighogy indulni akart, újból kopogtattak az ajtón.

— Szabad! —

Haragos képű, természetes asszonyosság ront be az ajtón, aki hihetetlen folyékonyssággal, egy lélekzettel adja elő panaszát s kéri a kapitányt, hogy adjon mellé egy egész órjártot, mert ő tegnap este egy kis kékiköcsarát talált, mely telides teli van szerelmes levelekkel s ezekben valami gézengúz ficsur szökésre csábítja az ő aranyos, 16 esztendő barna kis leányát. Fogja el a rendőrség a csábítót akár élve, akár halva!

A kapitány elfordult, egy kicsikét mosolygott s megígért a természetes asszonyoságnak mindent.

Az eset után nemsokára egy eljegyzési kártyát

küldöttek szerkesztőségünkbe, kérve minket az eljegyzés megtörténtének közzétételére.

Az eljegyzési kártya a gyöngyvirágparfüm csiklandós illatával épen úgy megtöltötte a szerkesztőséget, mint azé a bizonyos 16 esztendő barna kis leányé a kapitányi hivatal!

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Szerda december 12 én Cserélányok operette.

Csütörtök december 13 án Bob herceg operette.

Péntek december 14 én Csiky Gergely születésének évfordulója alkalmából a Vasember dráma.

Szombat 15 én A vig özvegy operette újdonság.

Haszka és Martos népszerű operetteje a „Bob herceg” kerül holnap színre. A cím szerepben Lónyai Piroskával, a többi szereplők a régiek, kivéve Lukács Juliskát, ki ezuttal a királyné szerepét játssza először.

A színtársulat Csiky ünnepe. Pénteken, f. hó 14 én ünnepli meg a színtársulat Csiky Gergely születésének évfordulóját mely alkalommal a halhatatlan író örök becsü műve, a „Vasember” dráma kerül színre. A főszerepekben Szakács, Ternyei, Deesy, Bérczi, Hahnel Aranka, Szabó Irma, Arday Ida stb.

Lehár Ferenc eddig legnagyobb sikert aratott operetteje a „Vig özvegy” próbái állandóan foglalkoztatják az énekes személyzetet, a színpadi összpróbákban a kettős kiosztás mindkét szereplői jelen vannak, a darab mulattató meséje vig hangulatos elragadó zenéje előre is biztosítja a legnagyobb sikert. Az újdonságban részt vesznek Fóthy és Lónyai, Ternyei és Arkossy, kik a két főszerepet felváltva fogják játszani, azonkívül részt vesznek Vida Ilona, Szakácsné, Polgár, Sarkadi, Deesy, Bérczi stb.

Zsuzsika

Írta: Pethő Ilona.

Az alkonyat lassan leszáll... a szél súvölt s az alacsony csárda vihartépett födelére száz akácfa hullajja sárgult levelét.

Bent hangzik a nóta, a zöld asztalok körül vidám legények kocintgatnak, megereztve néha egy-egy szilaj kurjantást. A vén muzsikusknak akad ilyenkor dolga; előszólítják a kemence mögül, ahova a ködszerű füstgomolytól már látni is alig lehet,

— Hé Náci, huzd rá az anyémet!

Bihari László, a korosmáros izzadva jár-kele közöttük s mikor már egyedül nem győzi, beszél a lakóházba:

— Zsuzsikám, kis lányom! gyere segíts már egy kicsit!

A söntés ajtaja kinyílik és belép a leány. Alakja mint a cédrus, járása ringó, dus fekete haja hullámosan folyja körül halvány arcát, a szemei nagyok, feketék és szomorúak.

Minden tekintet reá tapad, a nóta elhal, a pohár sem csendül; mintha igézet szállana a szívekre.

Külről ostorosattogás hallatszik: egy... kettő... tíz... Majd meg csengőkaecgás, kocsirobogás. En a hangtalan csendességben megszólal egy legény:

— Most viszik a tanító urat eljegyzésre a kasznárékhöz...

— Tudom — mondja csendesen a leány. Az anyja akarja így...

Mig beszélt, a hangja meg sem rezdült, pedig az a csengőszó oltotta ki csalódott szívéből az utolsó reménysugarat. A bort az asztalra teszi parancs szerint. Az üres tüköket összeszedi s körülnéz, hogy hol mi kellene még. Aztán kimegy s támoiyogva lép a szobába. Ott leül és néz maga elé mozdulatlanul, üveges szemekkel...

Lassan lejár az idő és kiürül a csárda, még csak egy részeg paraszt borkol az asztalra borulva. A korosmáros uira teszi azt is, a lámpát kioltja, aztán ő maga is be-megy.

Zsuzsika sirva borul a nyakába:

— Apám, édes apám! Vigyen el innét, hogy hírt se halljam ennek a vidéknek! Vigyen, vigyen, mert meghalok!

— No ne sirj édes kicsi lányom. Elviszlek. Ugy lesz minden, ahogy te akarod.

És rövid idő múlva, már a Bihari féle osárdában zsidó méri a pálinkát.

A júniusi nap forrón tűz alá. A faluból vezető uton fiatal nő halad egy komondor kíséretében. Alakja, mint a cédrus, járása ringó, dus fekete haja hullámosan folya körül halvány arcát, a szemei nagyok, feketék és szomorúak.

A Bodri örvendezve fut előre, vissza-visszaráz és ismét csak tovább lohol.

A kacarulatnál ott ahol az út ketté ágazik, áll egy fehér kereszt. Körüle magas fűvel benőtt térség, a tövében pedig egy

rózsabokor virít. Csupa virág minden ága s kábító illatát messze elhordja a szél.

A kutya hirtelen megáll. Szaglász, csodálkozva vakkant és nyihogva fut vissza asszonyához.

— No mi az, öreg szolga? — szól a leány, megsimogatva a kutya buksi fejét.

Az pedig csak szűköl és fut vissza a kereszthez. A leány kíváncsian követi, s amint oda ér, dermedt tagokkal áll meg.

Ott fekszik előtte a fűben — a tanító — az örökös ideál, a valóra nem vált álomkép...

A zajra az utas is felébred, majd föl áll és lélektelen tekintettel nézi a leányt.

Először a leány tér magához és szelíden, részvétellel szól:

— Látja Fehér, a Bodri magismerte, ő vezetett ide...

— Pedig engemet már a kutyák sem igen ismernek meg. — Felel az mogorván. — Különben kihez van szerenésém?

— Ennyire nem szabad kegyetlenkednie... Maga ismer engemet. Beszéljen, mi hozta erre, hol van az anyja, hát a felesége?

— Igaz, minék áltassam. Azért megtudná... aztán nekem már úgy is mindegy... Az asszony hazament az apjához, de mit is tehetett volna egyebet. Mióta meghalt az anyám, kálvária volt mellette az élet. Az apja adott vele pénzt, az igaz; de ő még tízszer annyit is eltudott volna köl-

HIREK.

Az állandó választmány ülése.

— december 12.

Hajdúvármegye állandó választmánya ma délelőtt ülést tartott, amelyen a vármegye holt napi közgyűlésének tárgyát készítették elő.

Az ülésen Wessprémy Zoltán főispán elnöke alatt jelen voltak: Kovács Gyula alispán, dr. Czeglédi Mihály tiszti ügyész, Péntes Sándor árvaszéki elnök, dr. Losonczy Álmós tiszti főorvos, Pákozdy Sándor főjegyző, dr. Nábráczky Béla, dr. Várady Szabó László és Dalmy Barna aljegyzők.

Alsó- és Feljőzsa községek képviselőtestületei kimondták a két községnek nagyközséggé való átalakulását. Ezt a határozatot az állandó választmány megsemmisíteni javasolja.

Hajdusámson község a sámsoni vasut hozzájárulására 44 ezer korona kölcsönt vesz fel. A választmány javasolja, hogy ezt a határozatot közgyűlés hagyja jóvá, mivel erre vonatkozólag már előbb engedély adatott a sámsoni képviselőtestületnek.

Pozsgay Imre dorogi lakos Hajdudorog képviselőtestületének egyik közeli ülésében hozott összes határozatát megfeleltette a közgyűléshez. Az állandó választmány javaslata az, hogy a felebbzéseket utasítsa el a közgyűlés.

Hosszu vitára adott alkalmat az a felelőzés, amely Hajduhadház község ama határozatát, amely a községnek a regále mentesítésért kapott 187 ezer koronájával úgy intézkedik, hogy a hajdaböszörményi takarékpénztárból vegyék ki és 4 és fél százalékra a hadházi két takarékpénztárban helyezték el egyenlő részben.

Dr. Czeglédi Mihály helyesli a község határozatát, mert fél százalékkal többet kap a község a pénzért, de meg azért is helyes ez a határozat, mert így a község pénzét az ottlakók használhatják.

teni. Nem értett a gazdálkodáshoz. Elváltunk. És most nincs semmi; se kenyerem, sem otthonom. Mert az állásomat is ott hagytam és utat szerezni nehezebb, mint a régit ott hagyni.

— Ugyan Fehér, azért még nem kelene világgá futni! Emberejje meg magát, akarjon!

— Kiért? Miért? — mosolyog szomorúan az utas. — Engemet már nem köt az élethez semmi...

— Igazán semmi? — lehelte megtörtén a leány. — No adja szavát, hogy megküzd a sörrel és nem dobja el az életet.

— Szóadás! — kacagott keserűen a férfi. — A csavargóknak nincsen becsület-szavuk! De azért, ha úgy akarja, megígérem.

A leány odalépett a kereszt tövéhez, a rózsabokor mellé, leszakított egy bimbót és átnyújtotta a férfinak.

— Ha majd ismét megjön az életkedve, jöjjön vissza... Itt lakunk ebben a kis faluban. Mig élek, mindig várom... mint ahogy ideáig vártam. Vártam, mert éreztem, hogy jönni fog...

A férfi elvette a feléje nyújtott virágot és a zemeiből kicsordult a könny. — Isten vele Zeuzsika — mondta aztán. — Elmegyek megkeresem a régi éneket, aztán visszajövök, hogy jóvátégym a bűnömöt.

És visszajött.

Kovács Gyula alispán azt kifogásolja, hogy az egyik takarékpénztár csak ez évben alakult s így mérlege sem volt még, már pedig egy hasonló esetben a közgyűlés nem engedte új pénztáratra bízni a közpénzeket.

A választmány ebben az értelemben tesz javaslatot a közgyűlésnek, amelyben előre láthatólag nagy vitát fog kelteni ez a felelőzés.

Az egyetem ügye került azután tárgyalás alá és a választmány olyan javaslatot terjeszt a közgyűlés elé amelyet a debreceni egyetem barátai és lelkes pártolói nyugodt meglepedéssel fogadhatnak. Az állandó választmány javaslata röviden ez: Mivel a harmadik tudomány egyetem felállítását mint azt Apponyi Albert gróf kultuszminiszter is kijelentette, küszöbön áll ebben a kérdésben vármegyénk törvényhatósági bizottságának is állást kell foglalnia. A bizottság belátja azokat a mérhetetlen erkölcsi és anyagi, gazdasági és kulturális előnyöket, amelyek a megye közönségére háramlanának, ha a harmadik egyetemet Debrecenben létesítenék. Annál is inkább szükség van erre, mert az eddigi kormányok a nemzetiségi vidékeken létesítettek főként iskolát a nemzetiségi akció megállítására miatt és az alföld iskoláira kevesebb gondot fordítottak. Méltányos tehát Debrecen óhaja, hogy itt létesítenék a harmadik egyetemet és a megye törvényhatósága ebben Debrecen városát a legmesszebbmenő támogatásban részesíti, ez irányban társadalmi akciót indít és küldöttséget választ, amely a város egyetemi bizottságával érintkezve fejtené ki munkásságát. Ebbe a bizottságba a választmányi tagokul ajánlja Kovács Gyula alispán elnöklésével a következőket: dr. Czeglédi Mihály, Péntes Sándor, Pákozdy Sándor, Padrah Kálmán, Ilyés Endre, gróf Zichy Géza, Semsey Andor, Wessprémy István, Kis Ferenc, Dávidházy János, dr. Baltazár Dezső, Kálmán Lajos, Kömmerling János, id. Fazekas Gábor, Lengyel Endre, Csohány László, Somossy Béla, Fekete Sándor, Popper Mór és Csapó István megyebizottsági tagokat.

Ezenkívül feliratot intéz a megye az országgyűlés mindkét házához és a kultuszminiszterhez, hogy a harmadik egyetemet Debrecen kapja. Továbbá megkeresi a szomszédos törvényhatóságokat, hogy hasonló akciót indítsanak, bizottságot küldjenek ki és Hajdúmegye feliratát hasonlólag támogassák.

Hisszük, hogy a holt napi közgyűlés mindenben hozzájárul az állandó választmány javaslatához.

A választmányi ülésen még néhány tárgyat láttak el javaslattal, mire az ülés déli tizenkét órakor véget ért.

— Debreceni gazdák Darányinál. Darányi Ignác földmívelési miniszternél vasárnap tisztelgett a debreceni gazdák küldöttsége. Az Ország tartotta meg közgyűlését e napon, amelyen Debrecenből résztvettek: Riekl Antal, Riekl Géza, Szentesi János, Kertész János, Kertész Imre, Polgári József, Jablonczay Kálmán, Hidvéger József, Török Gábor, Jóna István és Bányai Péter. A közgyűlés után a debreceniek a képviselőházban keresték fel Darányi Ignác földmívelési minisztert, akit Riekl Antal és Jablonczay Kálmán üdvözöltek. Beszédükben arra kérétek a minisztert, hogy a gazdaközönség szervezkedését vegye pártfogásába és különösen a munkássággal szemben való állásfoglalásuk tekintetében legyen segítségükre. Darányi miniszter kijelentette, hogy készséggel fog megtenni mindent, hogy a gazdák érde-

kei csorbát ne szenvedjenek. A szervezkedést őrmel veszi tudomásul, egyben bejelenti, hogy a gazdasági egyesületeket felhívta, hogy készítsenek rövid idő alatt tervezeteket és javaslatot, amelynek alapján ő a munkásság és a gazdák közötti viszonyt, különösen pedig az aratási bérék megállapítását magába foglaló törvényt elkészítheti. Végül arra kérte a küldöttséget, hogy a tervezeteket lehetőleg a munkásság mozgalmával párhuzamosan dolgozzák ki. A miniszter e kijelentése alapján a debreceni gazdasági egyesület a szervezkedés ügyében már a hét végén értekezletet fog tartani. Darányi Ignác földmívelési miniszter a debreceni gazdákkal igen szívélyesen beszélgetett. Érdeklődött a különféle gazdasági viszonyokról. Majd megígérte hogy még a tél folyamán Debrecenbe érkezik, mert nagyon szeretné látni a pallagi vasutat, amelyre figyelmé régóta kiterjedt.

— Időközben választások. E hó 22-én mozgalmas napja lesz ismét Debrecennek. A város kerületeiben megüresedett városi bizottsági tagsági helyeket fogják választás útján betölteni. Kovács József polgármester a választásra nézve kibocsátotta a hirdetményt, amely szerint a II. — Péterfia utcai — választókerület egy bizottsági tagot két évre. Az V. — Varga-utcai — választókerület pedig két bizottsági tagot szintén két évre, vagyis 1907. év január 1-től kezdődő és 1908. december 31-ig terjedő megbízatással. A II. — Péterfia utcai — kerületben választási elnök: Szabó Lajos ny. vincellér-kép. iskola igazgató; helyettesei: Szikszai Lajos és L. Nagy Bálint bizottsági tagok. Választási helyiség: az ev. ref. egyház tanácsterme. Az V. — Varga-utcai — választókerületben választási elnök: dr. Kocsár Gábor ügyvéd; helyettesei: Bilkei Kövesdi Imre és Pálffy Gábor bizottsági tagok. Választási helyiség: a Szent-Anna utca 18. sorozám alatti róm. kath. elemi leányiskola földszinti terme (a kapu alatt balra). A kerületekben a jelölések már megkezdődtek.

— A második kiállítás katalógusai nagy tartalommal, izléses kiállításokkal, valamint célszerű beosztással közönségünknek tetszését bizonyára meg fogják nyerni. A 140 oldalnyi vastok füzetke Balogh Bertalan, a kiállítás igazgatója előszót írt, melyben költői lendülettel fejtegeti a vándorkiállítás célját. Ezek után a Társulat, valamint a Heves, Borsod, Abauj-Torna, Sáros és Zemplénmegyei, valamint a Debrecen városi nagybizottságok névsorai következnek. Ezeket egy „tájékoztató” követi, amely a kiállítás összes a közönséget érdeklő deminotracionális intézkedéseit fejtegeti. Itt következik maga a voltaképi tárgymutató, mely a kiállítás rendkívüli gazdaságáról tesz tanuságot. Érdekessé teszi a katalógust, hogy azok tervei is bele vannak nyomtatva, kik az előző kiállításokon vásároltak. A katalógust 24 illusztráció zárja be.

— „A Polgár” karácsonyi ajándéka. A Polgár, ez az eleven ezókimondó fővárosi napilap, tudvalevőleg páratlan karácsonyi ajándékban részesíti előfizetőit. Mindazoknak ugyanis, akik A Polgár-ra legalább egy fél évre előfizetést teljesítenek és egy további fél évi előfizetésre magukat kötelezik, a lap kiadóhivatala ingyen megküldi Bihari Sándornak, a tavaly elhunyt hírneves magyar festőnek Zöldsegítőtök című festményéről készült olajnyomatu művészi reprodukcióját. A reprodukció, amely mártól fogva a „Nyaktendő király” (Főposta mellett) óg kirakásában látható, méltán nagy feltűnést fog kelteni művészi szépségével, különösen ha figyelembe vesszük, hogy A Polgár előfizetési ára egy évre 16 korona, a kép pedig könyvkereskedői forgalomban 30 koronába kerül. Az előfizetési összeg lehetőleg egyszerre küldendő be, de azoknak, akik erre nem képesek, magukat azonban írásbelileg kötelezik az egy éves előfizetésre, a kiadóhivatal fizetési kedvezményként megengedi, hogy az előfizetést negyedévenként, sőt havonta is befizelhessek, persze a képet az ily módon fizetőknek csak akkor küldik el, ha legalább fél évi előfizetési díj már be-

van fizetve. A képet természetesen megkapják A Polgár összes régi előfizetői is. Amidőn még megjelezzük, hogy A Polgár előfizetőinek a képen kívül — mely disze lehet minden család otthonának — karácsonyra fényes, nagyterjedelmű naptárt is küld ajándékba, azt hisszük, hogy senki sem fogja elmulasztani a jó alkalmat, mely egyrészt olcsó pénzért kitűnő újsághoz, másrészt pedig egy művészi kivitelű képhez és naptárhoz juttatja. A közönség kényelmére való tekintettel, előfizetéseket a fenn említett cég is felvesz, különben pedig A Polgár kiadóhivatalának Budapest, IV., Nagyvező utca 12., küldendő.

— **A gondatlanság áldozata.** Vársári János egy éves cigány gyermek, anyja gondatlansága miatt ma délelőtt szerencsétlenül járt. A Csapó kert első járásban laknak, ahol édes anyja mosott s a marólugos fazekat hozzáférhető helyen hagyta. A szerencsétlen kicsiny gyermek meglelte a fazekat és ivott belőle. A gyilkos italtól súlyos belső sérüléseket szenvedett. A kórházba szállították, ahol ápolják. A gondatlan anya ellen megindították az eljárást.

— **Ujházi a királynál.** A király másfél évvel ezelőtt kitüntette Ujházi mestert a Ferenc József rend lovagkeresztjével. Ujházi ma délelőtt fenn a várban, hogy megköszönje a kitüntetését. Frakkban, mellette a pirosan emailozott aranykeresztet jelelt meg a király előtt. Mintán megköszönte a kitüntetését, a felség szívélyes mosolylyal így szólt:

— Nagyon örülök, hogy kitüntethetem őnt. Hány éve tagja a Nemzeti Színháznak?

— Harminc éve felség.

— És hány esztendeje tanár a színházi akadémián?

— Idesto a huszonöt, felséges uram.

— Hány hallgatója van?

— Kilencven.

— És szorgalmasak-e? — kérdezte mosolyogva a király.

— Igen, felség, a szorgalom ott tradíció: a Nemzeti Színháznak oszlopa most működő művésze onnan került ki.

— Hát most új Nemzeti Színházat kapnak, ugy-e?

— Igen.

— Örülnek neki?

— Bizony, felség, örülünk.

— No, ideje is volt már, hogy új színházat kapjanak.

A király erre szívélyesen elbucszott Ujházi Edétől és az audienciának vége volt.

— **Telefonnál.** Egy ismert nevű ügyvéd és városi bizottsági tag kiadta az irodája alkalmazottainak a parancsot, hogy őt csak a legszükségesebb esetben szólítsák a telefonhoz. Az irodavezető, meg a patvaristák hűségesen követték a principális ur rendelkezését.

A napokban erős berregés zavarja meg az iroda délutáni csendjét. Az egyik ügyvédhozzá a telefonhoz rohan, kezébe veszi a kagylót és belefog a beszélgetésbe. A principális ur szobájának ajtaja nyitva áll és minden egyes elhangzott szó áthallik hozzája.

— Halló . . . halló! ki beszél?

— Nini, maga az? Ejnye, hogy nem ismerem föl azonnal a bájos hangjáról. Hát hogy és mint van aranyos nagysádkám? . . . Ugy? No mondja . . . Mikor? . . . Jó, . . . jó. Ott leszek.

— Mi-ít? Nagysádkám, bájos, aranyos? Farkas, adja ide azt a kagylót, hisz megmondtam, hogy a fontos esetekben engem hívjanak!

— **Tehenet lopott.** Kiss Péter mikeszécsi magyar a bereettyóújvárosi vásáron igen olcsón akart tehénhez jutni, de mert Boda István komádi iszapuzsai lakos 274 koronánál alább sehogysem akarta adni, fogta hát és ellopta a tehenet 5 hónapos borjival együtt. A csendőrök kinyomozták és átadták a bíróságnak.

— **Végzetes favágás.** A Piac-utca 43. számú ház felügyelőjének 8 éves fia, Tokaji János ma délelőtt szilánkot vágott. Eközben olyan szerencsétlen ütést mért egyik ujjára, hogy azt egészen levágta. A kórházba szállították, hol most gondosan ápolják a szerencsétlenül járt fiút.

— **Tiszteletteljesen tudatom,** hogy karácsonyra diszeimből és cukorkáimból csemegé üzememben kiállítás rendeztem, oly dusan rendezkedtem be ez idényre ezen áruval, hogy a legkényesebb ízlést is kielégíthetem. Minthogy azonban a karácsonyi ünnepeket megelőző napokban oly nagy a vásárlók száma, hogy teljes áttekintést a n. é. vevő közönség nem nyerhet, kérem hogy a karácsonyra diszek megvásárlása céljából üzletemet már most méltóztatásuk felkeresni. A kiválasztott diszeket a leg-gondosabban csomagolom el, és kívánatra az ünnepek elérkeztéig megőrzöm. Teljes tisztelettel Máyer Jenő.

— **Egészséges, könnyű sestakerti bor** Máyer Jenőnél.

— **A vándorkiállítás belépti jegyei** a következők: A megnyitás estélyére 1 korona, a többi napokra 50 fillér. Idényjegyek, melyek f. hó 14 től kezdve a kiállítás egész tartamára érvényesek, 2 korona. A napi (50 filléres) is a megnyitási jegyek kizárólag a kiállítási pénztárnál lesznek kaphatók, az idényjegyek pedig szintén a kiállítási pénztárnál és Mihalovits Jenő gyógyszeráránál. Itt jegyezzük meg, hogy a közönségnek jogában van a megváltott 50 filléres jegy visszaadása és 1 kor. 50 fillér ráfizetése mellett a kiállítási pénztárnál idényjegy kiállítását kívánni, a mit közönségünknek annál is inkább ajánlunk, mert a kiállításon napokint este 5-7 ig séta hangverseny lesz.

— **Megégett leány.** Tegnap este szerencsétlenség történt a Molnár-utcán. A 6. számú házban lakik Vig Antal, a kinek lakásán történt a baleset. A szobába erősen befűtöttek. Vig Zsófi a kályha körül tartózkodott. A kályhából egy szikra pattant ki, a mely a leányka ruhájára esett. A könnyű szövet lángot fogott a következő percben a leány lángokban állott. Szerencsére a szülők észre vették a veszedelemet s letépték leányukról az égő ruhát. A kis leány súlyos égési sebeket szenvedett.

— **Egy vadházasság apai áldása.** A törvény üldözi a vadházasságban élőket. Akik bagolyhitre kötnek házasságot, ha a hatóság erről tudomást vesz, azokat szétválasztatja. A legtöbb vadházasságban élő pár a kóborló cigányok között van. A cigány annyira vadon él, hogy a családalapításnál is a vadházasságot választja. A csendőrök pedig sommásan szokták a válást elintézni. Szétverik a vadházásokat, kuriai ítélet se kell hozzá. Ilyen pár jelentkezett a napokban valamelyik vármegye alispánjánál, hogy ők a csendőri elválasztás ellen fölebbeznek. Az alispán a járási főszolgabíróhoz utasította a panaszosokat, aki meghallgatván a cigányok sérelmét, elkergette a morékat. Ezzel azonban nem érték be, hanem kihallgatásra jelentkeztek a főispánhoz. A főispán a csatlósával a főszolgabíróhoz küldte őket, hogy a főszolgabíró ur intézze el az ügyüket. Hozzá tartozik. Büszkén lépdelték a cigányok s nagy hegyesen állították be a főszolgabíróhoz a főispáni csatlós vezetője alatt. A csatlós a főszolgabíró urnak jelentette a főispán rendelkezését, aztán távozott.

— No majd mindjárt elintézem az ügyeteket!

Ezzel alaposan megtépte a morék fésületlen, lompos haját s néhány adag forró nyaklevest osztott ki köztük s az ajtónál-álval kilökdöstette őket.

— Majd adok én nektek vadházasságot! Ha nem volt elég, csak jöjjetek vissza még egynéhányszor.

A cigányok a vármegye székházának bejáratánál találkoztak a főispánnal.

— No elintézte a főszolgabíró ur az ügyeteket?

— Igenis kérem, el. Az apai áldást is megkaptuk föle!

— **Iskolaszéki ülés.** A debreceni ev. ref. egyház iskolaszéke Kiss Albert lelkész elnökletével holnap, december 13 án délután 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart, melyen folyó ügyek nyernek elintéztést.

— **Az aki nem fizet adót.** Egy értelmes, de különben „mezitlábás“ alak ül a külvárosi kocsmában és borozgatás közben egy kissé már ittas, de választó jogára igen büszke nem „mezitlábással“ keveredik szó váltásba.

— Te csak hallgass! Mert te semmi-vel sem járulsz hozzá az állam fenntartásához, amíg én a házam jövedelmének majd egy harmadát adom oda! Én beszélhetek! Én nem vagyok mezitlábás, én adófizető pógár vagyok, én benn vagyok a választók listájában. — Te meg nem vagy benn, hanem csak mezitlábás vagy, hát csak hallgass!

Erre aztán a mezitlábásban ültő föle a fejét a virtus.

— Hát fogadjunk, hogy te nem fizetsz adót, hanem én többet fizetek.

— No már az nem igaz. Nekem adó könyvem van, abba benne van az én adóm!

— Hát fogadjunk öt liter borba!

— Állom, eb aki bánja. Üsse kend szét szomszéd.

Egy szóval a fogadás formailag is megtörtént.

— Hát most figyeljen kend ide. Miből fizeti kend az adóját? Ugy-e abból a pénzből, amit én fizetek házbér fejében? Aztán ha én száz pengőt adok magának abbul, még ha harminc pengőt ad is kend adóba, mégis az én pénzem adja kend oda, hát a maga adójáért én dolgozom meg! — Hát a hentes meg a pék miből fizetik meg az adót, ugye abbul a pénzből, akit én adok neki husér meg a kenyérér, aztán ha egy liter bort megiszom, hát akkor nem én fizetem meg a nyolc karjéár fogyasztási adót a kocsmárosnak, vagy ha a bőcönál veszek valamit hát a kiló cukorban nincs benne adó. Ha számlát viszek valakinek, hát arra nem kell bünyezet tenni, hogyha egy pipa dohányt elszívok. hát azután az adót talán a finác fizeti meg? — Aztán volt kend katona? Hát az én három elvesztett esztendőm, meg az az idő, amit a fegyvergyakorlattal eltöltöttem és ezalatt nem kereshettem semmit, hát ez kutya, ez nem adó?

Hát fizet e kend ennyit, mint amit mi mezitlábások fizetünk, meg, ha valamit fizet is, azt is, ami keresetünkéből fizeti. Ez az.

Ami pógárunk sokkal többet ivott már sem hogy a szarvasokoskodás hibáit észre vette volna — megrendelte az öt liter bort.

— **Angol, Jamaika rumok** Máyer Jenőnél.

— **Eltörte a lábát.** Kasza József a kollégiumban volt alkalmazva, mint heges. Tegnap a mint felakart menni az emeletre, a nedves falépcsőn megesuszott a lába s oly szerencsétlenül bukott le, hogy jobb lábát eltörte. A súlyosan sérült embert a mentők szállították be a kórházba, ahol ápolás alá vették.

— **A vasut kerekei alatt.** Hivatása közben súlyos szerencsétlenség érte ma reggel Danák János vasuti jegyvizsgálót. A hajduböszörményi vasuton jött Debrecenbe és az állomáshoz közel megesuszott a régi-fajta személykocsi sikos felhágóján. A robogó vonatról a sinek mellé esett oly szerencsétlenül, hogy a vonat a jobb karját teljesen összezúzta és mindkét lábán az ujjakat is összetörte. Irtózatossággal érkezett meg a debreceni állomásra, ahonnan a mentők nyomban a kórházba szállították. A kórházban a szerencsétlen 35 éves ember karját amputálták. Danák nős és több gyermeke van, akiket mélyen megrendített a szerencsétlenség.

x Szép jó és olcsó ez a jelszó Mentze

Henrik áruházában Kossuth u. 4. 608 x 7

x Magyar gyártmányú és amerikai férfi cipőket osakis a legjobb minőségben, nagy választékban tart raktáron Békés Lajos úri divat és fehérnemű üzlete Debrecen Piac utca, Örvényház. 641-x-3.

x Bálbizottságok figyelmébe! Á. Vidhazy Kálmán könyvkötő és díszműves (Füvészkerti utca 9. sz. alatt) ajánl legújabb izlészerűtíni ténorendeket és rendező jelvényeket, melyekből minták és tervek rendelkezésre állanak. Ugyazintén legdivatósabb könyvkötéseket és díszműcikkéket készít, melyek mint karácsonyi és újévi ajándékok legalkalmasabbak. 646-x-2.

x Pénz szivar és cigaretta tárcák női kézi táskák és bőröndök Men'ze áruházában, Kossuth-utca 4. szám alatt a legolcsóbbak. 625-x-7.

x Alföldy Károly és fia tánciskolájában a második tanfolyam december hó 10-én kezdődik. Bíratosok elfogadjatnak bármely időben Péterfia-utca 2. szám. Telefon szám 510. 636-4-3.

x Schaf tánciskolája folyó hó 18-ikán nyílik meg. Külön boston órák.

x A legjobb formájú férfi kalapok kendők 4-6 koronáért legizlésesebb selyem nyakkendő már 1 koronától feljebb. A Nyakkendő királynál.

x Ezüst sarkantyúk! gyönyörű szép kivitelben, mesés olcsóárban kaphatók Szőke Dániel arany és ezüst művesnél. Állandóan 12 pár készletben. Üzlethelyiség Csapó utca 30. Deák ház. 627-10-7.

TÁVIRATOK

A delegációk ülése.

Budapest, december 12: Az osztrák delegációnak a katonai szállítások ügyében alakított albizottsága tegnap délelőtt folytatólagosan foglalkozott a hadseregbeli szállítások kérdésével. Sok türelmetlenséggel és nagy elégedetlenséggel a vita vége egy határozat lett, melyet ma hoztak nyilvánosságra. A mint ez a határozat nyilvánosságra jut, természetesen a magyar kormány is hozzá fog szólni, ami valószínűleg már ma délután meg fog történni a magyar delegáció tengerészeti albizottságának ülésén. A magyar delegáció külügyi albizottsága tegnap megszavazta a külügyi költségvetést. A tanácskozás legérdekesebb pontja a Vatikán magyarországi képviseltetésének kérdése körül forgott. Nagy Ferenc konstata, hogy a pápa titkos információkat kap a magyar dolgokban a hivatalos tudósításokon kívül. Laszkary Gyula pedig egyenesen annak a gyanujának adott kifejezést, hogy a Vatikánban magyarellenes, titkos áramlatok dominálnak. Nagy Ferenc felvetette a szerb-bolgár vámunió kérdését, melyre Aehrenthal báró részletesen válaszolt. Az ülés fél hét órákor ért véget.

Az indemnitás benyújtása.

Budapest, december 12. Wekerle Sándor miniszterelnök a képviselőház tegnapi ülésén még nem nyújtotta be az indemnitásról szóló javaslatot. Be akarta várni az öt óras ülés eredményét. Miután azonban ezek sem hozták közelebb a tárgyalást a befejezéshez, a miniszterelnök mint pénzügyminiszter ma vagy legközelebb csütörtökön benyújtja az indemnitásról szóló javaslatot.

Válság Ausztriában.

Bécs, dec. 12. Az urakházának választó reformbizottsága tegnap az általános vita bekezdésével két döntő szavazást tartott, mely hirtelenében nagyon válságosra változtatta a helyzetet Ausztriában. A bizottság a kor plurálitásról és a numerus klauzulusról szavazott és ellentétbe helyezkedett az osztrák kormánnyal. A választó reformjavaslat tehát minden valószínűség szerint vissza fog kerülni a képviselőházhoz — és hogy ennek mi lesz a következménye, egyelőre még csak sejteni sem lehet. Nemcsak kormányválság, hanem parlamenti válság is vár Ausztriára.

Juriga ügye a Kurián.

Budapest, december 12. Juriga Nándor nemzetiségi képviselő igaztási ügyének iratai tegnap már felkerültek a kir. Kuriára. Bernáth Géza kurjai másodelnök nyomban kiosztotta az ügyet Tarnai János bírónak referálás végett és soron kívül kitzúzte az ügy tárgyalását december 28-ára.

LAPZARTAKOR.

A képviselőház ülése.

Budapest, dec. 12. Ma kezdette meg a képviselőház a földmivélsügyi tárcza költségvetésének részletes tárgyalását.

Justh Gyula elnök kevéssel tíz óra után nyitotta meg a Ház ülését, amelyen Wekerle és Darányi voltak jelen, majd Polonyi, Apponyi és Jekkelalussy is megjelentek.

Benedek János dr. jegyző az interpellációs könyvet olvasta fel, majd Wekerle Sándor mint pénzügyminiszter nyújtja be az indemnítási felhatalmazást kérés javaslatot, amelyet a Ház a pénzügyi bizottsághoz utal és elrendeli a kinyomatását.

Gáll a somogy megyei lótenyésztés bajairól beszél s államségélyt kér a somogyi lótenyésztéshez.

Darányi kijelenti, hogy amennyiben az általános érdekekkel megegyeznek, gondja lesz az államségélyre.

Bresnyánszky Kálmán a felsőmagyarországi állattenyésztés bajai ellen kér orvoslást.

Mérey Lajos szintén az állattenyésztési tétéknél szólal fel. Beszél a romániai állatcsempészésről, amely által a fertőző betegségek kerülnek a határvidékekre. Ezek ellen sürgős intézkedést kér.

Darányi tulzotaknak tartja a csempészetről a sajtóban megjelent híreket, de azért vizsgálatot rendel el.

Rökk dícséri a kormány terveit, majd az ármentesítés és a szabályozás hasznát fejtegeti. A Tisza szabályozásán kívül szükség van a többi folyók mélyítésére is, mert a folyók hajózhatóvá tétele fontos közgazdasági érdek.

Csernach János a Maros hajózhatóvá tételét követeli, míg Szemreosányi Pál a Vág szabályozását sürgeti.

Darányi Darányi válaszol a felszólalásokra és kijelenti, hogy az 1908. évi költségvetésbe felveszi a Tisza, a Maros, a Szamos és Vág folyók szabályozását és új csatornák létesítését.

Lévay Mihály örömet fejezi ki a felett, hogy a kormány a népies irodalmat támogatja, de az erre előirányzott összeget

kevésnek tartja. (Általános helyeslés.) A szociális sajtó lelketlen munkát végez az igazságokkal (Ugy van! Ugy van!) ezt kell a kormánynak ellensúlyoznia a népies sajtó fokozottabb támogatásával.

Elnök az ülést felfüggeszti. Szünet után

Mezőfi Vilmos beszél. A mezőgazdasági munkások válságos helyzetét ismerteti, majd arról beszél, hogy a földmivélsügyi miniszter seholsem említi, hogy e bajokon segíteni akar. Nem fogadja el a költségvetést.

Az ülés még tart s valószínű, hogy a földmivélsügyi tárcza költségvetését ma részleteiben is letárgyalják.

Justh Gyula nyilatkozata.

Budapest, december 12. A képviselőház folyosóján ma az újságírók előtt Justh Gyula házelnök szenzációs kijelentéseket tett. Többek között ezeket mondotta: „Mikor tegnap azok a reakciós beszédek a függetlenségi párt szaviból elhangzottak, azt hittem, elstüled velem az elnöki szék. — A mi pártunknak négyszáz éves multja, a mi pártunknak szabadelvű eszméi nem tűnnek ilyen reakciós elveket. — Nagy baj, rendkívül nagy baj, hogy Kossuth Ferenc beteg, mert ha ő egészséges lenne, nem tűrné, hogy a pártunk egyes tagjai reakciós politikát csináljanak. A reakciós irány levereése az övék, a sajtó feladata s legyenek meggyőződve uraim, hogy ebben a harcban én sem maradok az utolsó.” Just Gyula kijelentései mindenütt élénken pertraktálják.

A francia kulturharó.

Budapest, december 12. Párisból jelentik, hogy Montguini pápai nagykövet erőlyesen tiltakozott a házkutatás ellen. Ennek dacára megtartották a nagykövetnél a házkutatást és számos okiratot, valamint több kompromitáló levelet lefoglaltak.

Az eltűnt képviselő.

Budapest, december 12. Udvari Ferenc eltűnéséről szóló hírek, mint az ma kiderült, valótlanok. Udvari azért vonult most el, hogy a bankja nagy nyugalmat igénylő ügyeit zavartalanul elintézhesse. Ügyészenél, dr. Flascher Józsefnél nagy összegű pénzt hagyott, hogy a bank ügyeit intézze. Az a hír, hogy a képviselő egy hercegnővel szökött, valótlan; de nem felel meg a valóságnak az sem, hogy a bankban nagy rendetlenségek lennének. Egyébként a bank holnap rendkívüli közgyűlést tart.

Vasuti sztrájk.

Budapest, december 12. Odenzából jelentik, hogy ott az összes vasutasok sztrájkba léptek.

Közgazdaság.

Magyar Közgazdaság címen új lap indult meg Somló Gyula szerkesztésében. Programja és már első száma is mutatja, hogy nem sablonos közgazdasági szaklapot akar adni, hanem olyant, amely a nagyobb igényeknek és a kor szellemének megfelelő.

Budapesti árutözsde. Az ület bárátságos hangulatát és körülbelül a tengeri zárlat jegyzéseivel indult meg, kivéve az áprilisi zabot, amely cikk a megnyitáskor jóval drágább volt, mint tegnap este. A forgalom folyamán, amely ma nem volt élénk, kedvtelen hangulat mellett lassan lefelé tar-

tottak az árfolyamok. Az áprilisi buza 14,88 koronán indult, lassan 14,84-ig gyöngült és így is zárult. Az októberi buza 15,62 koronára kezdő árfolyama 15,50 e gyöngült és zárlatkor így is maradt. Az áprilisi rozs 13,20 koronán indult, kezdetben 13,22 koronán is kötetett, aztán 13,16 ig ment vissza és így is zárult. Az áprilisi zab 8 fillérral és tegnapi zárlaton fölül, 15,08 koronán indult, előbb 15,12-ig javult, azután 15 koronáig ment vissza, de ismét 15,06 ig javult és 15,02 koronán zárult. A májusi tengeri 10,38 koronán indulva, 10,34 ig morzsolódott le és így is zárult. A tegnapi esti zárlathoz viszonyítva, ma végeredményképen az áprilisi buza 2 fillérral, az áprilisi rozs és a májusi tengeri 4-4 fillérral gyöngült, az áprilisi zab 2 fillérral javult, az októberi buza árfolyama pedig változatlan maradt.

Kőbányai sertés vásár. 1906. december hónap 12. napján. Hízott sertésárak: Magyar elsőrendű: (Fiatal nehéz (páronként 320 klgon felül) 123-124 fillér, fiatal közép (páronként 251-320 klg.) 123-124 fillér, könnyű (páronként 250 klg.) 125-126 fillérig. Sertéslétszám: 1906. december hónap 9. napján volt készlet 22459 darab sertés, 9 én felhajtott —, 10 én elszállított 588 darab sertés, 12-ére marad készlet 21871 darab sertés. A hízott sertés üzletirányzata élénkebb.

Regény-Csarnok.

Zarándoklás Rákóczi sirjához.

Irtá: **Leitner Mihály.** 4

Este 10 órakor érkezünk meg Bukarestbe, a hol a „Freszkáti“-szállodában szállottunk meg.

Itt, a sorrend betartása kedvéért, hálával jegyzem fel Románia államkormányának irántunk jobban mondva a magyar nemzet iránt tanúsított előzékenységét és rokon szenvét. Bukarest előtti vasúti állomáson ugyanis három magasabb rangú állami hivatalnok szemeit fel vonatunkra és a rendező bizottságnak bemutatkozva, kijelentették, hogy megbízást és utasítást nyertek fogadtatásukra és arra, hogy szolgálatunkra és rendelkezésünkre álljanak. Ezért a figyelemért csak elismerés illeti a szomszéd állam kormányát.

Mint hogy a társaság tagjait a korai felkelés és hosszú ut megkezdésén kimerítették, ki-ki nyugalomra tért.

A reá következő nap, vagyis október 11-ikén a délelőtti vonattal érkezett meg Bukarestbe a társaság azon része, amely Budapestől Temesvár és Orsova felől jött. Délben kettős ismerkedés céljából nagy ebéd volt a „Freszkáti“-vendéglő udvarán. A társaság tagjai megismerkedtek egymással és mindannyian megismerkedtünk a vendéglős konyhájával. Amilyen kellemes volt az első, olyan kellemetlen volt a másik.

Jámor olvasóm! Ha a sors valaha Bukarestbe hív és a „Freszkáti“-szállodát meglátod, úgy állj meg előtte és kegyelettel áldozd azon honfitársaid emlékének, akik ezen vendéglős konyvasztékát ételként fogyasztották!

Brrr! Ha rá gondolok... És ha mégis nagy ebédnek neveztem, annak oka az, hogy majdnem több jött le az asztalokról, mint a mennyi feltálatott. A „Freszkáti“-ról elmondhatni: nomen est omen.

Ebéd után folytattuk a város nevezetességeinek megtekintését. Bukarestben vajmi kevés látni való van. Maga a város nem nagyon árulja el, hogy egy ország fővárosa volna.

A mint a vasúti állomásról az első utca felé érünk, csupa földszintes házacskaikkal találkozunk. Beljebb már modern, emeletes házak vannak ugyan, ezek is azonban majdnem kivétel nélkül egy nagyobb vidéki város benyomását keltik kicsiny méreteikkel. A város épületei, üzletei és egész külseje már erősen elárulják a keleti jelleget. Legszébb és legnagyobb utja a Calea Victoriei, mely a város északi részén van. Itt már erősebben

kidomborodik az európai jelleg. Bukarest legtöbb középületei itt vannak. Maga a királyi palota is itt épült.

Felkerestem a román főváros egyedüli parkját, a város közepén fekvő „Tsizmedji“-kertet, a mely nagy terjedelmével, rendezett sétányaival, hattyúk szelte halas tavával bármely főváros díszére válnék. Ez újabb alkotás. Innen az egész várost átszelő és gyönyörű mederbe szorított Dumbrovitzakanálisra átkelve, a város nyugati végén lévő Kotrocenihez értem. Így hívják a trónörökös nyaraló palotáját.

Itt a palotáról névjegyem átadása mellett belépési engedélyért küldtem be az udvarmesterhez. Kis várta egy mellém adott vezető kíséretében a palota udvarát, összes kertjeivel és sétányaival megtekintettem. A kert legmagasabb pontján egy öreg katona a trónörökös 8 éves korában elhalt Mária leánykájának sírját őrizi.

A Bukaresti életet a nagyvárosi hóbort és a szertelen fényűzés jellemzi leginkább. Mindent a francia kultúra majmolása és francia szokások utánzása. A legutolsó benne is csak közvetlenül Párisból hozatja ruháját. Vasárnap is volt, szép időjárás is volt, tehát alkalom volt a divatbábukat megfigyelni.

Midőn erről egy benszülőtnök említését tettem, nagyot sóhajtott és azon véleményének adott kifejezést, hogy majd megsiratja ezt még Páris!

A bukaresti fiakkérés a különlegességek közé tartozik. Mindnyájan egyenruhában járnak. Bokáig érő és nyakig begombolt bársony kaftán, derekán szalaggal övezve, melynek két vége a két combon lelóg. A kaftán elejét az övig két sor fényes pityke díszíti. Az orosz viselet kiegészítésül orosz siphában járnak. Tót nyelvismeretem figyeltatása kedvéért megszólítottam az egyik kocsist:

— Igyem domo szpát?

— Mit tetszik akarni? — hangzott a bakról tiszta magyar kiejtéssel.

— Hát itt Romániában nemcsak a vasúti kalauzok, hanem a kocsisok is tanulnak magyarul? — kértem meglepetésemben.

(Folytatjuk.)

Városi Színház.

Bérlet 62. sz. (B) Bérlet 62. sz. (B)

Debrecen, szerda, 1906. évi december hó 12-én:

A cserelányok.

Operette 3 felvonásban. Irtá: Maurice Ordonneau, fordította: Mérei Adolf, zenéjét szerlette: Justin Clerice. Rendező: Polgár Sándor. Karnagy. Fekete Oszkár.

SZEMÉLYEK:

Jonathan Jakson	— —	Polgár Sándor.
Tom Jakson	— —	Árkossi Vilmos.
Arabella, Jonathan leánya	— —	Fóthy Frida
Virginie, Tom leánya	— —	Radó Anna.
Frederic, tengerész hadnagy	— —	Ternyei Lajos.
Felicien, hadnagy	— —	Magasházi János
A kapitány	— —	Szabó Gyula.
Janicót, matróz	— —	Sarkadi Ailmos.
Lamrral asszony	— —	Sz. Gárdonyi T.
Angéle, kávéházi sanzonet	— —	Lónyai Pirooska.
Az igazgató	— —	Ardei Vilmos.
Justine, szobalány	— —	Vida Rons.

Holnap, csütörtökön, december hó 13-án:

BOBERCEG.

Regényes nagy operette 3 felvonásban.

Karácsonyi,

vagy

Újévi

647 x-1

ajándékba vegyünk gyakorlati tárgyakat.

Gyerekeknek: korcsóját, lombfűrész és kézügyesítő szerszámot.

Gazdaasszonyoknak: vasbutort fa- és szénkosarat, hályha elődiszt, húsvágó gépet, konyha mérleget, fűszerdarálót, nikl-, vagy „Sphyuz“ jegyű, veres zománcu főzőedényeket stb.

Férfiaknak: vadász fegyvert, revolvert, vadászati felszerelést, torna súlyzót, diletáns-szerszámot.

Tóth Gyula

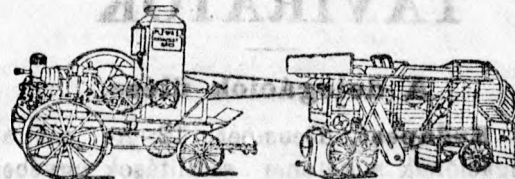
vaskereskedő,

DEBRECEN, Városháza.

CSAK AZ EREDETI

„PLEWA“ motorok és locomobilok

szolgáltatják a legolcsóbb és legmegbízhatóbb üzemerőt malom és gazdasági célokra. Tartósságuk egy emberéletre van kiszámítva. Fogyasztás 2-3 fillérenyi nyersolaj, benzín vagy szivógáz lóerő és óránként, Árjegyzék és költségvetés ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Cím: **Dénes B.**

motorspecialista.

Budapest, V., Lipót-körut 15. szám.

Kérem a címet pontosan feljegyezni és megőrizni

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle PEKETE-FÜZÜKORKA

vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Rouger Guillet u. Co. cég Cognac
eredeti francia gyógycognacja

Ezen régi jóhírnevű cég 1801. év óta áll fenn, mely tény el'ggé kezsedik készítménye megbízhatósága és jóságáért. Nevezett cég a charentei legjobb szőlővidéken saját szőlőtelepein 36 készítő kén párolja cognacját.

Ezen kiválógyógycognac Debrecenben kizárólagos raktáron: **Ráó Herman** ur Angyal drogueriájában Piac-u. 42 szám kapható.

615-6-3.

Roncoigno déltőlban a Valsugana vasút mellett. 1 és fél órára Trientől 435 méter a tenger színe fölött.

Legerősebb arzén vasas forrás,

a legjobb eredménnyel használva és egész évben tart. házi használatra is. Minden országban sok előkelő orvosi tekintély által ajánlva vérkeringés, női bajok, idegesség és borbajok stb. ellen. Mindegy gyógyításban kapható. — Elsőrangú gyógyintézei

Gram Hotel des Bains" és Parkszálo

250 szobával és Salonnal, minden modern berendezéssel Pompás, széltili védett fekvéssel, éghajlattal, nagy parkkal, fürdőudával ápril 15-től November 1-ig. Prospektussal és kérészkösködésre szívesen szolgál a fürdőigazgatóság 277-5-18

karácsonyi vásárra

Bluz- és ruhaselymek,

Francia-flanelek,

Delinek,

Barchetek és

Cretonok

nagy árleszállítással

lesznek elárusítva

Bosznay J. és Társa

divatruházában

Debrecen, Kossuth-utca 5.

Debreceni Leszámoló Bank

mint szövetkezet

1907. évi január hó 1-én kezdi meg működését,

Célja: Egyrészt a befizetett apró tőkék gyümölcsöző elhelyezése másrészt tagjai részére könnyen visszafizethető olcsó kölcsönök nyújtása.

Tagja lehet mindenki, a ki legalább heti 40 fillér befizetésére kötelezi magát.

Minden tag annyiszor 100 korona kölcsönt vehet igénybe a hány 40 filléres heti betétet jegyez

Minden 100 korona kölcsön heti 40 fillérjével visszafizethető, melyben már a kamat is beufoglatatik, tehát külön kamatot fizetni nem kell.

Vidéki tagok részére szövetkezetünk a heti részletek bérmentes beküldésére pósi befizetési lapokat ad

A Debreceni Leszámoló Bank hivatalos helyisége 1906. december havától kezdve. Debrecen, Piac utca 49. számú házban, a Főpostával szemben, földszinten lesz.

Tagul lehet jelentkezni alulírott igazgatóság bármely tagjánál, valamint a következő üzlektelen.

Mayer Jenő fűszerkereskedésben (Piac-u és Széchényi-utca sarkán.)

Váray József fűszerkereskedésben (Piac u és Simonffy-utca sarkán.)

Fisch Testvérek jávékkereskedésben (Piac utca 40.)

AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. Spitz Lipót,
ügyvéd jogtanácsos

Szele György,
ev. ref. lelkész, elnök

Füret Ödön,
nagykereskedő, alelnök

Bárány Mór gőzmalom tulajdonos
Dr. Csikos Sándor orvos
Falk Armin kefégyártó
Fisch Samu kereskedő
Gebauer Károly gyáros
Dr. Kenyeres Elek orvos
Kenyeres Károly földbirtokos

Mayer Jenő kereskedő

Roncsik Lajos városi főszámvevő

Szliuk István szikvizgyáros

Szöke Sándor földbirtokos

Dr. Tóby Elek városi jegyző

Tóth István építész

Váray József kereskedő

Magyarossy Ferenc dohánybevaltási felügyelő

Globin

Egyedüli gyáros Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipósees Eger

a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztítószer

Amerikai Cipőink Feltűnést Keltenek!

A HELYTELEN LÁBBELI-VISELET HIBAI.

Hibás lábbeli, eltorzult láb. AMERIKAI CIPŐ. Helyes láb.

Hibás lábbeli, fájós láb. AMERIKAI CIPŐ. Egészséges láb.

Hibás lábbeli, nehézkes járás. AMERIKAI CIPŐ. Könnyelmes járás.

Hibás lábbeli, AMERIKAI CIPŐ. Könnyelmes járás.

A mellékelt rajzokon bemutatjuk a helyes és helytelen lábbeli-viselett közötti különbséget

Amerika, a haladás és a praktikus fejlődés hazája hosszú kísérletezés és alapos tanulmányozás után megtalálta a cipő helyes alakját, nemcsak a talpét, hanem felső rész szabását is miáltal Amerika meghódította cipőinek a világpiacon.

Amerikai Cipő-Részvény-Társaság.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, V., DOROTTYA-UTCA 6.

Arjegyzék ingyen és bérmentve 6k.

APRO HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 30 fillér, minden további szög 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szög 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg bekioldatik. Apro hirdetések előre fizetendők.

Vidéken

Debrecenhez közel fekvő mező városban egy jó forgalmu hentes és mézszáros üzlet, teljes felszereléssel bérbe kiadó esetleg kevés pénzzel szakember lérsül keres tetik. Vasuti állomás Nagy kiterjedésű üzleti összeköttetés és nagy vevő kö zörség már mégvan te remtve. Bővebb felvilá gosítással a kiadóhivatal szo.gál.

Gyors privát kölcsön

100.000 korona áll rendel-kezésre melyet igénybe vehetnek; Katonatisztek, állami, megyei és városi hivatalnokok s más hi- telképes egyének. Buda- pesti és Bécsi bank kép- viselet amortizációs köl- csönökre. Utólagos díja- z s. Meghívásra szemé- lyesen jelentkeztem. Fe- lyő L. S. Simonfi u. 19.

Mindenféle

nyomatványokhoz és hirdetésekhez szükség es kliséhéket készít Hajnal Gyula Debre- cen Piac u. 9. s. Tele- fon szám 412.

Népdalokat

zongorán, cigányos modor- ban jutányos árért tanít intelligens urleány. Cím a kiadóhivatalban.

Egy használt

de jókarban levő uri gyer- mekkocsit jutányos áron megvételre keresetük. Ajánlatokat kérek e lap kiadóhivatalába.

Eladó ház

Csapó utca 34 földel vagy zéülkül. 637-xi.

Mosóárú-különlegességek.

Hazai és cosmanosi jó mosó barketek, Flanel, bárson-flanel és szövött minőségekben, Fe- hér piké és sinór barketek.

Óriási választékban

Félig kész, kiszabott, ba- tisz, selyem, tüll és appli- kált finomabb ruhákból

Állandó nagy választék

jutányos szabott árakhoz.

Szabó Lajos Fiai

vászon, divat és szőnyegáruház. Kirakataink állandóan a legutolsó divatot tüntetik fel. 432-x-5

Csalásválódi „Verge“

egészségi papirból készült nicotin mentes cigaretta hüvelyeket használjunk, egyedül fónaktár a Har- mathy Pál könyvkereske- déseben van Fűvészkert u 14. 100 db. „Tiszti“ hü- vely 10. „Rákóczy“ 12. „Ambre“ 12. „King“ 8. „Progress“ 10. „RizAbadi“ 14. „Jogot“ hüvely 12. Anti nicotin fadobozba 18. 250 drb. Anti nicotin fa do- bozba .0. töltő 6 krajcár. 622-15-1

Egy fiatal

tőrekvő kereskedő segéd ki rőlös rövidáru és dí- vatáru szakmákat érti, szolidit fizetéssel alkál- mazási keres. Cím a ki- adó hivatalban.

Mielőtt karácsonyi

ajándékot vásárolna bárki is el ne mulassza megte- kinteni a Harmathy Pál könyvkereskedés Fű- vészkert u. 14. hol még soha nem létezett leszállí- tott árak mellett, óriási könyvvásár van. — Kará- csonyi, újévi s minden al- kalomra, új állapotban lévő ajándék könyvek, zsolná- rak, imakönyvek, gyermek mese, képes és ifjúsági könyvek, emlékek, levelező- lap és bélyeg albumok, fényes díszkötésbe soha nem létezett árleszállítá- sal szerezhetők be. Könyv- jegység ingyen. 624-15-1

Könyv szekrényt

keresek megvételre. Cím a kiadó hivatalban.

Ajánlott

levelekhez szükséges pos- takönyv féláron kapható a kiadó hivatalban.

Ha köszvényben, reumában, ischiás ban szenved, vegyen egy üveg 556-66-6.

Dr. Flesch-féle köszvény-sze sz t,

mely csuzi, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát és derékfájást, kezek és lábak gyen- geségét, fájdalmakat és daganatokat biz- tosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható Dr. Flesch E. M. „Magyar korona“ gyógyszerárában, Győr, Baross-ut 24. szám. — Másfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi“ üveg ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Családi“ üveg rende- lésénél már bérmentve utánvétel küldjük.

Gyárosok v kereskedők, iparosok részére szük- séges klisék előállítását vállalja

Hajnal Gyula

Debrecen, Piac-u 9. A klisék nyomó képességeért jóállás vállal- tatik. — Telefon 412.

Kereskedők és Iparosok Hitelszövetkezet

Csapó utca 1 szám. Piac utca 14. (sarok) Hajdu ház.

1907. január hó 1-ével kezdi meg működését. Minden évtársulat 5 évrá alakul.

Egy törzsbetét 50 fill. mely hetenként avagy havonként fizelendő

Vidéki tagok befizetéseiket bérmentve postai befizetési la- pok utján teljesíthetik.

Az eddigi tagok száma 430 kik 3170 törzsbetétet jegyezték, a mi évi 82,420 korona vagyis 412,100 korona befizetésnek felel meg, egy évtár- sulat tartamára.

Minden törzsbetét (50 fillér, — 25 kr.) után 100 korona kölcsön vehető fel, mely 50 fillérben befoglaltatik a kamat is, tehát külön kamat nem fizetendő.

Betétkönyvek a mai naptól kezdve 9-11-ig délután pedig 3-5-ig intézetünk helyiségében a jelentkezők részére kiadatnak. 610-15-6

Dr. Szöllős Dezső,

Kozma László.

Thieszen Arthur.

jogtanácsos.

elnök.

ügyv. igazgató.

Tisztelt háziasszony!

Ne hagyja magát új cikória-csomagok feldicsérlése által megtéveszteni, hanem legyen inkább meggyőződve arról, hogy a már sok év óta az Ön háztartásában is kipróbált

valódi :Franck: kávé-pótlék

a legjobb és továbbra is az fog maradni. —

Ügyeljen azonban, sürgősen kérjük, —

ontosan ezen

védjegyeinkre

és

aláírásunkra:

Védjegy. D. X. 74. 2. Mz. 08 L.

Védjegy.

Védjegy.

Franck Henrik Fia

Kassa.

J. W. 3

Óh jaj!

Megfojt ez az át- kozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk.

EGGER mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor“ gyógyszerár

BUDAPEST,

VI., Váci-körút 17.

Éljen!

EGGER mellpasztilla csakha- mar meggyógyított.

Debrecenben, kapható: Balázs Ödön, Füleky Pál, Steiner Manó Koczián Dezső, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Radákovits Géza, Grósz Nagy Ferencz, Szilvecz Ferenc, Tóth Béla gyógyszerészeknél.